

KÁRPÁTALJAI KULTÚRKRÓNIKA

2011. MÁRCIUS- ÁPRILIS- MÁJUS

ELISMERÉSEK

* Nemzeti ünnepünk alkalmából *Kossuth-díjjal* tüntették ki **Vidnyánszky Attilát**, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház alapító igazgatóját és főrendezőjét, a Debreceni Csokonai Színház igazgatóját és művészeti vezetőjét. A rangos elismerést az Országházban megrendezett díjkiosztó-ünnepségen **Schmitt Pál** magyar államfőtől vehette át (**Orbán Viktor** miniszterelnök jelenlétében).

* Az ungvári főkonzulátuson **Schmitt Pál**, a Magyar Köztársaság elnöke nevében **Gulácsy Lajosnak**, a Kárpátaljai Református Egyházkerület 86 éves nyugalmazott püspökének a *Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje* kitüntetését adták át, a kárpátaljai magyarság fennmaradása és a gyülekezet érdekében végzett munkája elismeréseként.

* A *Magyar Köztársasági Érdemrend tiszti keresztje* kitüntetésben részesült **Bendász Dániel**, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye Beregszászi Magyar Esperesi Kerületének esperese egyháztörténeti kutatásaiért, valamint a külhoni magyarság érdekében végzett, több mint negyedszázados áldozatos munkája elismeréseként.

* A magyar államfő nevében a *Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt* kitüntetést nyújtották át **Borbély Ibolyának**, a beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium nyugalmazott tanárának, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnökségi tagjának, a kárpátaljai magyarság megmaradása érdekében kifejtett oktatói munkásságáért.

* Átadták az ungvári magyar főkonzulátus sajtódíjait. A Duna Televízió kárpátaljai munkatársainak járó oklevelet **Tótik Enikő** szerkesztő vehette át. Sajtódíjban részesült továbbá **Iváncsik Anikó**, a Magyar Rádió kárpátaljai tudósítója, valamint **Jaroslav Halasz** újságíró.

* A *KMMI Munkácsy Mihály emléklapoktájában* részesült **Nigriny Edit** festőművész.

* Budapesten, az Iparművészeti Múzeumban megrendezett ünnepségen **Vári Fábrián László** költő a *Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét* vette át.

* A 65 éves Magyar Melódiák kamaragyüttes tagjai *MÉKK-oklevélben* részesültek.

ESEMÉNYNAPTÁR

2011. MÁRCIUS

* Nagyszerű mesejátékkal örvendeztette meg a legifjabb színházlátogatókat a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház. **Vidnyánszky Attila**, a színház főrendezője a budapesti **Gyevi-Bíró Esztert** kérte fel arra, hogy az Úz-völgyi székely népmesét színpadra vigye.

* Rekordszámú résztvevő töltötte meg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola patinás épületét a március első szombatján megrendezett latin-amerikai cserkészbálon. A beregszászi cserkészcsapat 19 éves történetében immár hagyomány, hogy a farsang közeledtével bált szervez-

nek. A rendezvényt **Bárdos István** csapatparancsnok nyitotta meg.

* Kétnapos látogatást tett Kárpátalján **Balog Zoltán** államtitkár, a magyar Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Társadalmi Felzárkóztatásért Felelős Államtitkárságának vezetője.

* A Tiszapéterfalvai Református Líceum, valamint a Técsői Magyar Tannyelvű Református Líceum megsegítése céljából jótékonyági hangversenyt rendeztek a Tiszapéterfalvai Művelődési Házban.

* 17. alkalommal rendezték meg a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség „Átal mennék én a Tiszán...” népdaléneklési versenyét, melyet idén is Nagyszőlősen, a Perényi Zsigmond Középiskola dísztermében bonyolítottak le.

* Beregvidék központjában zajlott le a *XI. Beregszászi Nemzetközi Borfesztivál* a Beregszászi Szent Vencel Borrend és a városi önkormányzat közös szervezésében. A rangos rendezvényt **Gajdos István**, Beregszász polgármestere nyitotta meg. Idén is látványos felvonulás, borverseny és díjkiosztó volt, valamint új borlovagokat és dímákat is avattak.

* Újabb hagyományörző egységgel bővült a **Beregvidéki Múzeum, a borfesztivál keretében felavatták a szőlészeti-borászati múzeum pinchelyiségét Sepa János igazgató szervezésében.**

* „*Kisebbségek Európáért – Európa a kisebbségekért*”, ezzel a címmel rendezett a pécsi Palatinus Hotelben több napos nemzetközi konferenciát a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre, amelyen mintegy hetven szakértő, nemzetiségi szervezeti képviselő, történész, jogász, kutató és más meghívott vett részt. **Matkovits-Kretz Eleonóra**, a Német Kör elnöke a nagyszabású konferencia célját abban vélte látni, hogy a jövőben jobban odafigyelnek majd uniós szin-

ten is a Kárpát-medencében élő kisebbségekre. A konferencia során neves előadók járták körül a témát a kultúra, a történelem a politika, a szociológia és a jog oldaláról. A *Kisebbségek múltja, jelene, jövője* elnevezésű szekcióban szót kapott **Bartók Csaba** szeptis újságíró, a Szlovákiai Magyar Televíziósok Szövetségének alelnöke, **F. Cirk Zsuzsa** zombori újságíró, **Gönczö Mandler László**, a Vajdasági Németek Nemzetiségi Tanácsának elnöke, **Dupka György** Gulág-kutató. Az ungvári svábok történelméről **Fuchs Andrea**, az Ungvári Svábok Baráti Körének képviselője olvasta fel dolgozatát. A kommunizmus rémtetteiről, az eltitkolt történelemről, a kárpát-medencei németiség és magyarság ellen elkövetett tömeges elhurcolásokról, a népiirtásokról a II. világháborús harcokat követően témakörben **Dr. Bognár Zalán** történész és **Máthé Áron** történész tartott előadást. Végezetül a konferencia résztvevői Budapesten felfestették a Terror Háza Múzeumot, ahol többek közt megtekintették a *Délvidéki tragédia, 1944-45* című kiállítást.

* A budapesti Uránia Filmszínházban sor került *A költészet varázsa* elnevezésű rendezvényre, amelynek programjában **Vári Fábrián László** költő, az *Együtt* című irodalmi, művészeti, kulturális folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke is részt vett.

* *Tavaszi ébredés – a természet dallama* címmel nyitották meg a Péterfalvai Képtárban a Magyar Köztársaság beregszászi konzulátusának szervezésében a rahói **Darabán János** és tanítványa **Bilak Marina** tájképfestők tárlatát, melyet **Tóth István** beregszászi főkonzul és **Borbély Ida** igazgató méltatott. **Vaszil Juhász**, a Nagyszőlősi Járasi Művelődési és Turisztikai Osztály vezetője a kiállítás résztvevőinek okleveleket nyújtott át. A rendezvényen közreműködött **Kokas Károly** művészeti vezetésével a péterfalvai Kokas-

banda, amely új népzenei programmal mutatkozott be. Ezúttal is nagy sikert aratott **Kokas Erzsébet** szólóénekes. A rendezvényt többek között **Rezes Károly** megyei képviselő, a Nagyszőlősi Járási Közigazgatási Hivatal vezetője, **Tóth Bálint**, Péterfalva polgármestere, **Dupka György**, a MÉKK elnöke tisztelte meg jelenlétével.

* A kijevei Pecserszka Lavra 1. számú épületében a *Márciusi magyar napok* nyitó rendezvényére került sor a Magyarok Kijevei Egyesülete szervezésében. **Vass Tibor** elnök üdvözlő-beszéde után a *Magyar karikatúra* csoportos kiállítást **Bayer Mihály**, a Magyar Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott kijevei nagykövete nyitotta meg.

* A Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusa és Beregszászi Konzulátusa az ungvári rezidencián ünnepi fogadást adott a szabadságharc 163. évfordulója alkalmából.

* Szintén az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 163. évfordulója alkalmából tartott kétnapos rendezvénysorozatot a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Berekfürdő önkormányzata, amely eseményre a község lakosai mellett meghívták a Kárpát-medencei testvértelepülések küldöttségei is. A határon túli magyar közösségek képviselőiben felszólalt többek között **Zubánics László** elnök (UMDSZ Ukrajnai Magyar Nemzeti Tanács). Ezután Berekfürdő testvértelepülései aláírták a Kárpát-medencei települések első testvérvárosi közösségének megalakulásáról szóló dokumentumot, amely értelmében a testvértelepülési kapcsolat a jövőben egymás között is érvényes. Az okmányt **Tóth Bálint** Tiszapéterfalva polgármestere és **dr. Hajdu Lajos** Berekfürdő polgármestere látta el kézjegyével. A jelenlévők megtekinthették **Profusz Marianna** népművész, a Bereg Alkotóegyesület elnökének beregi szöttesekből álló kiállítását.

* Az ungvári Dayka Gábor középiskolában *Nemzeti dal*-mondó versenyt szervezett a MÉKK.

* Az ungvári Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeumban a MÉKK és a KMMI támogatásával sor került **Nigriny Edit** ungvári festőművész jubileumi életműkiállítására. Az ünnepeltet **Dupka György**, **Soltész Péter**, **Réti János**, **Angyal Gabriella** köszöntötte. **Zubánics László** átnyújtotta a KMMI *Munkácsy Mihály emléklapkettjét*. Közreműködött **ifj. Héder János** versmondó, a *Magyar Melódiák Együttes*, amelynek művészeti vezetője és első hegedűse is **Stefkó Antal**. Tagjai: **Stefkó Alla** másodhegedűs, **Ignatyó Volodimir** (brácsa), **Koljadzin Sándor** (klarinét), **Havota Diana** (cselló), **Szvid András** (nagybőgő), **Nagy Anikó** szölista, **Kiss Gabriella** énekes, műsorvezető, **Lábik Klára** szölista, Ukrajna népművésze. Táncpáros: **Bálint Andrea**, **Bálint István**. **Nigriny Edit** és **Dupka György** a MÉKK nevében oklevelet adott át a 65 évvel ezelőtt alakult együttes jelenlévő tagjainak.

* A Magyar Értelmségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) nyílt levelet tett közzé, amelyben visszautasítja a szélsőjobboldali Szvoboda párt Kárpátalja megyei szervezetének magyarellenes vádaskodásait az 1939-es kárpátaljai eseményekkel és a vereckei magyar honfoglalási emlékművel kapcsolatban. Az ungvári *zakarpattya.net.ua* hírportálon publikált, **Dupka György** MÉKK-elnök által jegyzett írásban a magyar szervezet a Szvoboda egy nappal korábban ugyanitt megjelent nyilatkozatára válaszol, amelyben az ukrán párt kárpátaljai szervezete „a magyar állam felelősségének tisztázását” követelte a „Kárpát-Ukrajna 1939-es megszállása idején elkövetett bűntettek”, „az ukrán nép ellen 1939–1944-ben végrehajtott népiirtás” ügyében. Levelében a MÉKK egyetért azzal

a felvetéssel, hogy tisztázni kell a történelmi felelősséget, de szerinte azt nem egyoldalúan kell megtenni. Együttal mély sajnálatát és együttérzését fejezi ki mindazok iránt, akik ártatlanul veszítették életüket a 20. század első felének történelmi viharaiiban.

Ugyanakkor – mutat rá az írás – nem hagyható figyelmen kívül az 1944–1945-ben ukrán és orosz vezetők irányításával Kárpátalján végrehajtott etnikai tisztogatás sem, amelynek során mintegy 25 ezer magyart és németet internáltak, pusztítottak el. Ukrajna vezetése máig adós az ártatlanul meghurcoltak rehabilitálásával – emlékeztet a MÉKK.

* Az 1848–1849-es magyar forradalom és szabadságharc 163. évfordulóját Kárpátalja-szerte méltatták. Az Ukránjai Magyar Demokrata Szövetség (UMDSZ) Beregszászban, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) a Munkács melletti podheringi emlékműnél tartotta központi rendezvényét. Az előbbi helyszínen **Gajdos István**, az utóbbin **Kovács Miklós** elnök volt a szervezet fő szónoka. A nemzeti ünnep számos helyszínén megfogalmazódott: a márciusi ifjak példája is arra biztatja a ma emberét, hogy összefogással nagy dolgokra képes a nemzet.

* A Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége Ungváron a Petőfi-szobornál tartotta meg az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 163. évfordulója tiszteletére rendezett központi ünnepségét, ahol ünnepi beszédet mondott **Bacsikai József** ungvári főkonzul, **Dupka György**, a MÉKK elnöke, **Zubánics László**, az UMDSZ ONT elnöke, **Soós Kálmán**, a KMKSZ elnökségének tagja.

* Ünnepélyes megemlékezés volt a leMBERGI központi könyvtárban, ahol beszédet tartott **Szarvas Gábor**, a LeMBERGI Magyarok Kulturális Szövetségének elnöke.

* Kijevben, a Petőfi-szobornál **Vass Tibor**, a Magyarok Kijevi Egyesületének elnöke méltatta az ünnepséget.

* Az ungvári PADIJUN Szabadidőközpontban került megrendezésre (immár második alkalommal) a **Mr. és Miss. Szépségverseny – 2011** a Ungvári Nemzeti Egyetem Humán- és Természettudományi Magyar Kar szervezésében. A zsűri tagjai között volt Zubánics László, a KMMI elnöke is.

* **Vári Fábíán László** József Attila-díjas költő születésének 60. évfordulója alkalmából *Együtt* irodalmi délutánt tartottak a beregszászi Európa–Magyar Házban a MÉKK és a KMMI szervezésében. Az *Együtt* szerkesztőbizottsága és a KMMI nevében **Zubánics László** és **Dupka György** mondott köszöntőt, akik az ünnepeltnek **Réti János** egyik festményét adták át. A költőt barátai, alkotótársai is üdvözölték, egyebek mellett **Csordás László** olvasószerkesztő és **Tóth István** beregszászi főkonzul, valamint **Zselicki József**, **Fodor Géza** költők is.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán zajlott le a *Rákóczi Napok* egyhetes rendezvénysorozata, melyet a tanintézmény minden évben Rákóczi Ferenc születésének emlékére és tiszteletére szervez. A rendezvénysorozat évente minden alkalommal egy jeles évfordulóhoz is kötődik: tavaly Trianon emlékezete állt a középpontban, míg idén a Rákóczi-szabadságharcot lezáró szatmári béke 300. évfordulója volt az események vezérfonala. A rendezvényen többek között **Vári Fábíán László** folklorkutató is előadást tartott.

* A Kijevi Magyar Napok záró-rendezvényén mutatták be **Örkény István: Tóték** című drámáját a kijevi Mologyozsnaja Tyeatr előadásában. A közönségszervezésben **Vass Tibor** elnök irányításával a Magyarok Kijevi Egyesülete is közreműködött.

* A Vérke-parti város fő kijáratain között felállított kétnyelvű, címeres táblák fölül felszerelt rovásírásos „Beregszász” névtábla felavatására került sor **Gajdos István** polgármester és a Jobbik küldöttsége tagjainak részvételével. Ezt követően a Credo együttes koncertet adott az Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színházban, ahol a jelenlévők meghallgatták **Usztics Máttyás** „*Magor nyelv és történelem*” című előadását.

* Kecskeméten zajlott le a Kárpát-medencei Magyar Kulturális Szervezetek Konferenciája, amelynek munkájában a KMMI küldöttsége (**Zubánics László, Dupka György, Fuchs Andrea, Szabó Tibor**) is részt vett.

* **Edvin Marton** hegedűművész nagyszerű koncertet adott Nagyszőlősen a Magyar Köztársaság Beregszászi Konzulátusa szervezésében.

* **Végh Hajnalka** budapesti festőművész kiállításának megnyitójára került sor a beregszászi Európa-Magyar Házban a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) szervezésében. A művésznő eddigi pályafutását **Zubánics László**, a KMMI elnöke méltatta; hangsúlyozta, hogy ezelőtt néhány héttel a kijevi Pecserszka Lavrában lehetett megtekinteni **Végh Hajnalka** munkáit. Ezt követően **Medveczky Anna** ungvári egyetemista tolmácsolásában Petőfi Sándor, Tarasz Sevcsenko, Alexandr Duhnovics egy-egy verse hangzott el ukránul, magyarul és ruszinul, míg **Bakos Kiss Károly** a hatvanéves **Vári Fábián László** *Illyés Gyula fejfája előtt* című népszerű költeményét mondta el. A verseket követően a művésznő valómása következett, melyben egyebek mellett a jelenlévőknek beszámolt eddigi képzőművészeti tevékenységéről és jövőbeli elképzeléseiről. A köszöntő virágcsokor után a megjelentek gratuláltak a művésznőnek, akinek kalauzolásával megtekintették a kiállítást. Je-

len volt még **dr. Surján László** európai parlamenti képviselő, **Gyurin Miklós** a Magyar Köztársaság beregszászi konzulátusának konzulja is.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Esztergom termében megtartották a Felsőoktatási Intézmények VI. Nemzetközi Kőrustalálkozóját. A rendezvény megnyitása alkalmából köszöntöttek a megjelent énekkarokat, a szép számban egybegyűlt közönséget, valamint a találkozózn magukat képviseltető tanintézetek vezetőit, köztük **dr. Tóth Jánost**, a Komáromi Selye János Egyetem rektorát, **dr. Orosz Ildikót**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnökét, **Miroslava Kacsurt**, a Munkácsi Állami Egyetem ének-zene tanszékének vezetőjét, **Prodnán Máriát**, a Beregszászi Egészségügyi College igazgatóját, valamint **Hajduk Lászlót**, Ukrajna Érdemes Művészt, az Ungvári Nemzeti Egyetem tanári kórusának vezetőjét.

* A Kárpát-medencei Megbékélési Mozgalom keretében magyar-ukrán-ruszin nyilvános kerekasztal-fórumot szervezett **dr. Surján László** európai parlamenti képviselő a beregszászi Európa-Magyar Házban (a rendezvény helyi társrendezője a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) volt). A felvidéki Nagymegyer és a vajdasági Szabadka után a beregszászi fórum volt a sorrendben a harmadik. Az egybegyűltek – egyetemisták, főiskolai hallgatók, alkotó értelmiségiek és a civilszervezetek képviselői – előtt a *megbékélés chartáját* három nyelven (ukránul, ruszinul és magyarul is) felolvasták. A *Legyünk közösen nagyok!* címmel megtartott tanácskozás bevezető előadásában **dr. Surján László** hangsúlyozta: a beregszászi fórummal annak részvevői hitet tettek a megbékélés mellett. A magyar és ruszin nép több mint ezer éves békés egymás

mellett élését hangsúlyozta **Ludvig Filip**, a Kárpátaljai Ruszin Néptanács alelnöke. **Olekszandr Pelin**, az Ungvári Nemzeti Egyetem Társadalomtudományi Tanszékének szociológusa szintén fontosnak tartja az ukrán, a ruszin és a magyar nép megbékélését. **Dupka György** közíró, Gulág-kutató, a KMMI igazgatója felhívta a jelenlévők figyelmét a Vereckei-hágón felépített honfoglalási emlékmű, a munkácsi turulos emlékoszlop és más úgynevezett „ukrán nemzeti öntudatot sértő” emlékmű kapcsán kialakult nyilatkozat-háborúra, amelynek mesterséges gerjesztői a radikális, újnáci szerepben fellépő ukrán nacionalisták, akik szeparatizmussal, elszakadási törekvésekkel vádolják a kárpátaljai magyarokat, a ruszinokat és más nemzetiségeket. **Vári Fábíán László** József Attila-díjas költő hozzászólásában párbeszédet sürgetett az ukrán és a magyar értelmiség között, a történelmi sérelmek tisztázása és a két nép megbékélésének elősegítése érdekében. **Zubánics László** történész, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) elnöke az ukrán parlament elé terjesztett ukrán nyelvtörvény-tervezetre hívta fel a figyelmet, amely garantálná a regionális nyelvek státusát mindazon nemzetiségek számára, akiknek létszáma egy adott térségen belül eléri a 10 százalékot. Az ukrán-magyar megbékélés követendő példajaként mutatta be a két nyelven is megjelent *Kárpátalja 1919–2009. Történelem, politika, kultúra* című nagymonográfiát. **Matl Péter** szobrász sajnálatlalt közölte, hogy a Vereckei-hágón felállított emlékmű elsődleges értelmezését, szimbolikáját, üzenetét a radikális ukrán csoportosulások teljesen félremagyarázzák, pedig végleges kialakításához a magyaron kívül ukrán és ruszin népi motívumokat is felhasználta. **Kovács Elemér** beregszászi újságíró az

idegenforgalom fejlesztésének fontosságára hívta fel a figyelmet, rámutatva, hogy mind a kárpátaljai ukrán, mind az országos ukránjai médiában általában nagyon pozitív tudósítások jelennek meg a magyarországi és a kárpátaljai magyar turisztikai rendezvények, fesztiválok kapcsán.

dr. Surján László európai parlamenti képviselő tanulságosnak, gondolatébresztőnek és folytatásra méltónak minősítette a kerekasztal-fórumot. Aki támogatja a mozgalom szellemét és szeretné aláírni a chartát, megteheti a világhálón a www.chartaxxi.eu oldalon. A meghallgatás programját a péterfalvi Kokas-banda (művészeti vezetője: **Kokas Károly**, szólista: **Kokas Erzsébet**) magyar és ruszin népzenei összeállítása zárta.

* Beregszászban **Kovács Béla** európai parlamenti képviselő ügyfélfogadó irodájában a Credo Klub ülésezett *Beszéljünk meg* témakörben, melynek moderátora **Kovács Dezső** irodavezető és **Ivaskovics József** zeneszerző volt.

* A VI. *Kreatív alkotók, művészek klubjának* (KAMK) soros irodalmi összejövetelére került sor a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége és a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet szervezésében. A rendezvény **Csákány Marianna** és **Csákány Dóra**, a kisgejőci kórus-műhely szólistáinak verseneklésével indult. Az *Együtt* új számának bemutatása után **Tárczy Andor** költővel, íróval és újságíróval élőinterjú készült **Csordás László** és **Dupka György** moderálásában. Majd a 65 éves Magyar Melódiák kamaragyűttes köszöntésére került sor, **Stefkó Antal** művészeti vezető és **Nagy Anikó** szólista közreműködésével. Végezetül a meghívott pályakezdő alkotók, nevezetesen **Kovács Eleonóra**, **Marcsik Gergely**, **Héder Ingrid** és **Csordás László** felolvasó délutánja követ-

kezett. A rendezvényt **Szalipszki Endre**, a Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusának konzulja is megtisztelte.

* Kárpátaljai alkotók estjét rendezték meg Mátészalkán, a helyi városi könyvtárban, amelyen **Vári Fábián Lászlóval** és **Dupka Györggyel Oláh János** költő készített élőinterjút.

* **márciusfolyamán:** kiállítások a MÉKK és a KMMI szervezésében: **Nigriny Edit** ungvári festőművész jubileumi életmű-kiállítása a Kárpátaljai Népművészeti és Népi Építészeti Múzeumban. *Tavaszi ébredés – a természet dallama* címmel **Darabán János** és **Bilák Marina** rahói képzőművészek kiállítása a Péterfalvai Képtárban. **Prófusz Marianna:** *Beregi szötesekből.* Kiállítás a berekfürdői Református Egyház Megbékélés Házában.

2011. ÁPRILIS

* Önálló tárlata nyílt Ungváron **Berecz Margit** képzőművésznek 55. születésnapja alkalmából. Az ünnepélyes megnyitón a kiállításnak otthont adó Uzshorod galériában ott volt többek között **Borisz Kuzma**, az Ukrán Képzőművészek Nemzeti Szövetsége (UKNSZ) kárpátaljai megyei szervezetének elnöke, **Magyar László**, a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) elnöke, **Jurij Hleba**, a Kárpátaljai Megyei Állami Közigazgatási Hivatal művelődési főosztályának vezetője, **Ljudmila Bikszej** művészettörténész, a Boksay József Kárpátaljai Megyei Szépművészeti Múzeum igazgatóhelyettese, valamint **Sütő János**, Ukrajna kiváló művésze.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a *Rákóczi Napok* rendezvényt sorozat keretében mutathatta be a 19 éves **Imre Ádám** főiskolai hallgató festményeit a nagyközönségnek. **Orosz Ildi-**

kó, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke méltatta a jelenleg a Budapesti Corvinus Egyetem beregszászi kihelyezett tagozatán tanuló fiatalember munkáit, majd a főiskola **Ladányi Katalin** által vezényelt leánykórusának fellépése emelte a rendezvény ünnepélyességét.

* Kárpátalján eddig példa nélküli borbemutatóra került sor kedden az ungvári várban. A Magyar Köztársaság Ungvári Főkonzulátusa révén a vendégek ugyanazokat a borokat kóstolhatták, amelyeket Európa Magyarországra látogató vezetői fogyasztanak ezekben a napokban.

* Megrendezték a II. Beregi Horgász- és Halászléfesztivált a Beregi-tónál lévő üdülővezetben (Nagybereg mellett) a Bereg Tur vállalkozás szervezésében. Olyan vállalkozó szellemű csapatok, családok, magánszemélyek jelentkeztek, akik elkötelezettjei hobbijuknak. A rendezvény első napján a halászlét főző csapatok tagjaié volt a főszerep, akik versenybe szálltak a Halászléfőző Mester cím arany, ezüst és bronz fokozatának elnyeréséért. A második nap főleg a horgászatról szólt, amikor is a versenyzők összemérhették tudásukat és szerencséjüket. A rendezvény jó hangulatáról és a látogatók szórakoztatásáról hagyományőrző együttesek gondoskodtak.

* **Mester Sándor** budapesti gitárművész április folyamán Szlovákiában, Ukrajnában, Romániában és Szerbiában adott koncerteket. A turné során Bakfark Bálint és Bartók Béla műveiből játszott e négy országban. Április 6-án Ungváron, a Váralja múzeum-kávéházban tartott előadást, 7-én pedig a Munkácsi Állami Egyetem Humán–Pedagógiai Kollégiumának magyar tagozatán lépett fel. Mindkét helyszínen **Dupka György**, a MÉKK elnöke nyitotta meg az előadást és köszöntötte a gitárművészt.

* A kárpátaljai nemzetiségi kulturális/civil szervezetek vezetőinek fórumára került sor a Kárpátaljai Nemzetiségek Kulturális Központjában a megyei közigazgatási hivatal nemzetiségi osztályának szervezésében. Az itt elfogadott nyilatkozat elítéli a szélsőségesen nacionalista körök képviselői által kiváltott emlékmű-rombolást. A jelenlévők továbbá határozottan elítélik azok cselekedeteit is, akik ellenségeskedést szítanak a nemzetiségek között.

* A Nemzetközi Szent György Lovagrend Somogy és Zala Megyei Priorátusa a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézettel közösen a magyar történelmi hagyományok ápolása és a kulturális értékek megőrzése érdekében megszervezte a „*Mert én magyarnak itt születtem...*” című tehetségkutató versenyt. A megméretetés után a bírálóbizottság tagjai értékelték a produkciókat, felhívták a fiatalok és felkészítő tanáraik figyelmét az esetleges hiányosságokra. Végül a versmondók közül **Vaskeba Hajnalka** (Beregszászi Magyar Gimnázium), **Salánki Judit** (BMG) és **Horváth Ákos** (BMG) állhattak fel a képzeletbeli dobogóra. A népdal kategória győztese **Baraté Edina** (BMG), **Halász Dóra** (Mezővári Művészeti Iskola), **Harangozó Dóra** (BMG) lettek. A néptáncosok legjobbjai: a mezőgécsei kultúrház, a mezővári, illetve a gáti művelődési ház néptáncsoportja. Az esszék közül **Beregszászi Ákos** munkáját tartották a legjobbnak, őt **Kopor Krisztián** követte, a harmadik helyet **Borbély Katalin** szerezte meg. Mindhárman a Beregszászi Magyar Gimnázium tanulói. Rajz kategóriában **Kocsis Adrienn** (BMG) érte el a legjobb eredményt. Különdíjban részesült **Simon Alexandra** (BMG), aki három kategóriában is kimagasló teljesítményt nyújtott. A nyertesek a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet okleveleit vehették át.

* Az ungvári Uzgorod Galériában került sor az V. Kárpátaljai grafika csoportos tárlat megrendezésére, amelyet **Borisz Kuzma**, az Ukrajnai Képzőművészeti Szövetség kárpátaljai tagozatának elnöke és **Jurij Gleba**, a megyei művelődési főosztály vezetője nyitott meg. A grafikai tagozat 2007-től indított hagyományos tavaszi seregszemléjén a szövetségi tagokon kívül az alternatív művészi csoportok, műhelyek, tanintézetek grafikusai is részt vehettek a tárlaton. A MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesület tagjai közül **Fuchs Andrea**, **Klisza János**, **Nigriny Edit** és **Réti János** zsűrizett munkái is megtekinthetők a galériában.

* Kárpátalján immár hosszú évek óta hagyomány, hogy a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) költészetnapra versmondó versenyt szervez: az egyik évben a középiskolások számára a Bátyúti Középiskolában, a másik évben pedig az általános iskolások részére a Nagyberegi Középiskolában. Idén a Nagyberegi Középiskola adott otthont a költészetnapra rendezvénynek, amelyen a járási közép-döntők tizenhat dobogós versenyzője vett részt.

* A Somi Irodalmárok Emlékmúzeuma, a községi könyvtár és az általános iskola költészetnapra ünnepségét a falu szülötteinek, **Kecskés Béla** és **Balogh Balázs** költők 70. születésnapjának szentelték. A megjelenteket – az írókat, költőket, könyvtárosokat, közéleti személyiségeket, érdeklődőket – **Deme Ibolya**, a községi könyvtár vezetője és **Kovács Irma**, az iskola szervezőtanára, könyvtárosa üdvözölte. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével **Balogh Balázs** költő, újságíró, **Dupka György** író, költő, valamint **Kecskés Béla** költő lánya, családjával együtt. **Balogh Balázs** életéről, munkásságáról **Kovács András**, a Nagyberegi Református Líce-

um tanára beszélt. **Roják Vince**, a Kaszonyi Középsiskola tanára fényképekkel illusztrálva ismertette **Kecskés Béla** költő, történelemtanár életútját.

Megosztotta a jelenlévőkkel ünnepi gondolatait **Medvigy István**, a járási közigazgatási hivatal elnökének első helyettese és **Varga Éva**, a járási központosított könyvtárhálózat igazgatója is. **Dupka György** a kárpátaljai magyar irodalom jeles képviselőiről tartott előadást. A fiatal nemzedék képviselői — **Lengyel János**, **Csordás László**, **Marcusák Gergely** — saját verseikből olvastak fel. Végül a jelenlévők közösen elénekelték **Dupka György** *Levél* című versét. Ezután a helyi temetőben elhelyezték a megemlékezés koszorúit, virágait **Kecskés Béla** és **Sütő Kálmán** sírjánál.

* A Guti Általános Iskola diákjai és tanárai egész napos programmal méltatták a magyar költészet ünnepét. A nap folyamán a gyerekek a könyvtárban ismerkedhettek meg kimagasló költőink verseivel, alkotásaival, valamint hangos verseket hallgathattak színvonalas előadásban.

* **Matl Péter** pasztellképeiből nyílt kiállítás a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán *Tavaszi álmok* címmel.

* A XVIII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál egyik kárpátaljai vendége volt **Vári Fábián László** költő, akinek erre az alkalomra megjelent *Tábori posta* című regénye.

* A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet székházában került sor az *Együtt* című folyóirat szavalóversenyére. Az első fordulóban szabadon választott versek hangoztak el, többek között **Sütő Kálmántól**, **Balla D. Károlytól**, **Kovács Vilmostól**, **Lőrincz P. Gabriellától**, **Bakos Kiss Károlytól**. A második fordulóba jutott fiatalok az idén hatvanadik életévét betöltő **Vári Fábián László** költő, főiskolai tanár

verseit mondták el. A folyóirat szerkesztőiből és állandó szerzőiből álló zsűri a 18 év alatti kategóriában a Mezőváriból érkezett **Lengyel Alexandrának** ítélte az első helyet (felkészítő tanára **Bíró Irma**). A második a nagymuzsalyi **Kovács Adrienn**, a harmadik pedig **Tóth Ferenc** lett; mindketten a Nagyberegi Református Líceum diákjai (tanáruk **Kovács András**). Különdíjban részesült a benei **Bíró Dominika**, a Beregszászi 4. Sz. Kossuth Lajos Középsiskola tanulója, aki egyben a **Vidnyánszky Éva** vezette Ficseri Stúdió tagja. A második kategóriában **Marcusák Gergely**, az Ungvári Nemzeti Egyetem diákja végzett a II. Rakóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tanuló **Szenyó Diana** előtt.

* **Márai Sándor** *A szegények iskolája* című írásából készült előadás a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházban **Árkosi Árpád** rendezésében.

* Péntekre virradóra Ungvár belvárosában megrongálták **Petőfi Sándor** szobrát, az ismeretlen elkövetők lefűrészelték a magyar költőről elnevezett téren álló szoboralak kardját.

* A Magyar Köztársaság Beregszászi Konzulátusa szervezésében az Európa-Magyar Házban került sor **Darabán János** és **Bilák Marina** rahói képzőművészek *Tavaszi ébredés – a természet dallama* című kiállításának megnyitójára. A rendezvény résztvevőit **Zubánics László**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet elnöke köszöntötte, aki röviden ismertette **Darabán János** életútját. Az ünnepélyes hangulatról **Lengyel Alexandra** és **Marcusák Gergely**, az *Együtt* című folyóirat szavalóversenyének győztesei gondoskodtak. A konzulátus képviseletében **dr. Félegyházi Péter** szólt a jelenlévőkhöz. **Mihajlo Firka**, a Rahói Járási Tanács elnökhelyettese a hivatal nevében köszöne-

tet mondott a konzulátusnak és a művelődési intézetnek a kiállításért, s egy-egy Rahót és környékét bemutató könyvet ajánlódokozott a szervezőknek. **Bilák Marina, Darabán János** unokája, tanítványa prágai tanulmányai miatt nem tudott jelen lenni a rendezvényen. Őt **Borbély Ida**, a Péterfalvai Képtár igazgatója mutatta be. Ezután **Darabán János** önvallomását hallgathatták meg a jelenlévők. Befejezésül **Marcásák Gergely**, az UNE hallgatója gitárkísérettel adta elő **Bakos Kiss Károly** egyik megzenésített versét.

* Önálló tárlata nyílt Ungváron **Soltész Gabriella** képzőművésznek 60. születésnapja alkalmából.

* Szent György napja alkalmából két-napos rendezvénysorozattal ünnepelt a Hajdú-Bihar megyei Nagyrábé közössége. Az érdeklődők előbb egy turisztikai konferencián vehettek részt. **Gyarmati Sándorné** polgármester és **Koroknai Béla**, a Hajdú-Bihar Megyei Falusi Turizmus Egyesület elnöke köszöntője után *Élet a Velencei-tó árnyékában* címmel **Kurcz Mária** polgármester mutatta be Vereb községet és értékeit. **Frankó Pál**, a Békés Megyei Falusi Turizmus egyesület elnöke a falusi turizmus marketingjéről tartott remek, gondolatébresztő előadást. Ezután egy kárpátaljai „blokk” következett, amelynek keretében **Kocsis Csaba** író, szerkesztő, **Zubánics László** történész *Kárpátalja ezredéves kincsei* című fotókiállítását nyitotta meg. A falusi turizmus kárpátaljai törekvéseiről és eredményeiről **Dupka György**, a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) igazgatója és **Szuhán András**, Bene község polgármestere számolt be az érdeklődőknek. Előadásukból kiderült: összefogással, megfelelő szervezéssel és marketinggel minden lehetséges. Az egész napos konferencia Vereb község

gasztronómiai bemutatójával zárult. Másnap a tiszapéterfalvai Kokas-banda játszott gyönyörű népzenet az V. Sárrét Íze fesztivál és főzőverseny résztvevőinek.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola húsvétváró ünnepségén a tanítói és óvodapedagógia szakos hallgatók bemutatták társaiknak és az érdeklődőknek a kárpátaljai magyar nyelvterület húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódó szokásait.

* A 65 éves Magyar Melódiák kamaraegyüttes (művészeti vezető: **Stefkó Antal**) „Operett Gálakoncert”-je volt a beregszászi Európa-Magyar Ház dísztermében, másnap a Kárpátaljai Filharmónia nagytermében. Mindkét helyszínen fellépett **Mészáros János** (tenor), **Nagy Anikó** (szoprán), **Tóth Sándor** (tenor) énekes. Közreműködött **Kiss Gabriella** műsorvezető.

* A szatmári béke 300. évfordulója alkalmából az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület kezdeményezésére Nagykárolyban történelmi tanácskozás került megrendezésre, amelyen többek között **Zubánics László** helytörténész, közíró *A beregi, ungi és máramarosi várak szerepe a II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharcban* címmel tartott előadást. Másnap a majtényi síkon, a harmadik napon Tarpán és Tiszabecsen volt megemlékezés és koszorúzás.

* Életének 61. esztendejében Barkaszon elhunyt **Fakász Mihály** pedagógus, ismert helytörténész.

* Az Európa–Magyar Házban az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete közreműködésével *A könyvtár mint közösségi színtér* címmel sor került a könyvtárosok, művelődési dolgozók továbbképzésére. A két-napos program során a kistelepek könyvtáraiban, művelődési házaiban dolgozó könyvtárosok hasznos információkat kaptak intézményük korszerű felfogáson alapuló mű-

ködtetéséhez. A rendezvényt **Dupka György**, a KMMI igazgatója nyitotta meg, aki egyúttal bemutatta **Pilipkó Erzsébet** legújabb kötetét is. **Vári Fábian László** az *Együtt* című folyóirat legutóbbi számát ismertette. A tanfolyamot **Fehér Miklós**, az OSZK Könyvtári Intézetének munkatársa vezette.

* A Szolyvai Emlékparkbizottság **dr. Tóth Mihály** elnökletével megtartotta tavaszi szemlét a szolyvai emlékparkban.

* *Innováció a falusi turizmusban – a vidéki területek fejlesztési stratégiája* című nemzetközi tudományos konferencia került megrendezésre Ungváron a börvingesi Zolota Hora Hotelben. A rendezvény munkájában részt vett **dr. Tóth Mihály** is.

* Az ungvári református templomban **Ivaskovics József** karmester irányításával sor került a Kárpátaljai Református Kórusok X. Találkozójára.

* Megjelent az *Irka* idei második, tavaszkiöntő száma sok-sok érdekes olvasnivalóval.

* A Credo verséneklő együttes április 5-én Beregszászban, április 11-én Pakson, április 15-én ismét Beregszászban lépett fel.

2011. MÁJUS

* A szatmári béke 300. évfordulója alkalmából megemlékezés és koszorúzási ünnepség volt a tiszabökényi Turulos emlékoszlopnál az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület, a MÉKK és más civilszervezetek szervezésében. Köszöntőt mondott: **Dupka György**, a Magyar Értelmisségek Kárpátaljai Közösségének elnöke, **Rezes Károly**, a Nagyszőlősi Járási Állami Közigazgatás elnöke, **Muzsnay Árpád**, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület elnöke (Szatmárnémeti). Beszédet tartott: **Katona Tamás** történész (Budapest). Ezt

követően **Tóth Bálint**, Péterfalva polgármestere és **Páva István**, a Tiszahát Kulturájáért Alapítvány elnöke adott fogadást az erdélyi és a magyarországi vendégeknek.

* Sopronban a XI. Területfejlesztési Szabadegyetem égisze alatt tartották meg a Kárpát-medencei régiók bemutatkozó napját a Nyugat-Magyarországi Egyetem Közgazdaságtudományi Kar Nemzetközi és Regionális Gazdaságtani Intézete szervezésében. Kárpátaljával kapcsolatosan **Zubánics László**, a KMMI elnöke, **Orosz Ildikó**, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke és **Tarpai József**, az Ukrán-Magyar Területfejlesztési iroda elnöke tartott előadást.

* Pécssett rendezték meg *A Duna régió közösségeinek kulturális öröksége. Európa jövője, a jövő kultúrája* című nemzetközi konferenciát a Határokon Túli Magyarságért Alapítvány szervezésében, amelyen többek között **Zubánics László**, a KMMI elnöke tartott előadást.

* Befejeződött az *Erdélyi emléktűt*. A túlélők, a szemtanúk és a résztvevők emlékeztek a kommunizmus áldozataira a Magyarországi Németek Pécs-Baranyai Nemzetiségi Köre – Német Kör szervezésében. A „*Nem mondhatom el senkinek, elmondom hát mindenkinek*” program célja az volt, hogy minél szélesebb körben ismertté váljon, és bekerüljön a köztudatba a „malenkij robot” története. Az „*Itt volt a végállomás*” című uniós pályázat részeként a szervezők meglátogatták azokat a helyszíneket, ahol elosztó- és gyűjtőtáborok voltak: Nagykároly, Szaniszló, Szatmárnémeti, Érmindszent, Nagyszeben, Nagydísnód, Brassó, Ligetfalva, Marosvásárhely, Szászrégen, Nagyenyed, Déva, Lugos, Temesvár, Arad. A program kárpátaljai résztvevői: **Dupka György** Gulágkutató és **Kovács Erzsébet**, a KárpátInfó felelős szerkesztője.

* Nagyszőlős főterén megtartották a VIII. „*Ugocsai szőlőfürt*” Borfesztivált.

* Megnyílt **Juhász László** grafikus kiállítás a ungvári Kárpátaljai Nemzetiségek Kulturális Központjában. A pályakezdő grafikust **Dupka György**, a MÉKK elnöke és **Zubánics László**, a KMMI elnöke üdvözölte. A mintegy 30 bemutatott grafikáról **Soltész Péter**, **Klisza János**, **Réti János**, **Asztalos Éva**, **Fuchs Andrea** képzőművész, **Nigriny Szabolcs** műkritikus mondott szakmai véleményt. Közreműködött **Marcusák Gergely** versmondó és versénekklő, aki gitárkísérettel megzenésített költeményeket adott elő.

* A Nemzetközi Szent György Lovagrend avatóünnepségére került sor Zalaegerszegen, ahol vitéz **Zubánics László** történeoszt és a csefalvai **Nagy Györgyöt**, a Beregvidéki zöld falusi turizmus mozgalmának egyik vezetőjét „lovaggá ütötték”. Az ünnepségen felléptek a Lovagrend Somogy és Zala Megyei Priorátusa a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézettel (KMMI) közösen megszervezett „*Mert én magyarnak itt születtem...*” című tehetségkutató verseny győztesei. Beregszász-Zalaegerszeg testvérvárosi kapcsolatának jövőbeli közös rendezvényeiről **Kincs Gábor** alpolgármester folytatott tárgyalásokat.

* A beregszászi Európa-Magyar Házban *Könyvtári partnerkapcsolatok témakörben* került megrendezésre a könyvtárosok, művelődési dolgozók továbbképzése a KMMI szervezésében az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézete és a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete közreműködésével. A tanfolyam résztvevői **Vidra Szabó Ferenc**, az OSZK Könyvtári Intézet munkatársának szakmai előadását hallgatták meg.

* Megszervezték a Panoráma Világklub Nyitóestjét Beregszászban és Técsőn. A rendezvény fő szervezője **dr. Mezei László**, a Kárpátaljai Társklub elnöke volt.

* A Kárpát-medencei Magyar Egészségügyi Társaság ezúttal az ungvári megyei kórház dísztermében tartotta meg vándorgyűlését. A házigazdák nevében az erdélyi, délvidéki, felvidéki és anyaországi szakorvosokat **dr. Ljách Erzsébet** alelnök üdvözölte. A plenáris ülés előtt a kulturális műsor keretében **Dupka György** író beszélt az idei könyvhétre megjelenő könyvről (*Fogyó, gyarapodó nemzetiségek, érdekképviseletek Kárpátalján*). A Credo Együttes nevében **Ivaskovics József** zeneszerző és művészeti vezető **Varga Katalin** énekessel adott elő megzenésített verseket.

* Véget ért a Beregszász város napja elnevezésű rendezvény a Beregszászi Polgármesteri Hivatal szervezésében. Az ünnepélyes megnyitón **Gajdos István** polgármester mondott beszédet. A kétnapos rendezvénysorozat programjában szerepelt: a testvérelépülések polgármestereinek találkozója, kiállítás és vásár, koncertműsor, tenis- és kézilabda-verseny Beregszász város kupájáért, Beregszász műkedvelő együtteseinek ünnepi hangversenye, látogatás a Beregvidéki Borászati Múzeumba, találkozó Ukrajna írószövetségének kárpátaljai tagjaival, ukrainjai és magyarországi együttesek könnyűzenei koncertje. A pénteki nap ünnepi tűzijátékkal zárult. Szombaton a különböző sportversenyekre került sor. A nap központi rendezvénye az Esze Tamás-szobor felavatása volt a Rákóczi téren. A Beregszászi Művészeti Iskolában ünnepi koncertet szerveztek az Ungvári Zádor Dezső Zeneművészeti Szakközépiskola kórusának és L. Golubjevának, az országos énekversenyek díjazottjának részvételével. A helyi Művelődési Házban bemutatta egyik darabját a Beregszászi Ukrán Népszínház. A kíséző rendezvény a Beregszász Open '2011 sakkbajnokság volt.

A Gáti Középiskolában megrendezték a *Kovács Vilmos emléknapot*. Az ün-

nepség keretében könyvhét előtti író-olvasó találkozóra, **Kovács Vilmos** (1927—1977) irodalmi megemlékezésére, a költő emléktáblájának megkoszorúzására került sor. A rendezvényt **Román Erika**, a Gáti Középiskola igazgatója nyitotta meg. **Kurmai-Ráti Szilvia** *Törékeny szentek* című kötetét **Csordás László** irodalmár, szerkesztő mutatta be. **Dupka György** (*Fogyó, gyarapodó nemzetiségek, érdeképviseletek Kárpátalján*, Intermix Kiadó), **Vári Fábián László** (*Tábori posta*, Kortárs Kiadó), valamint **Zubánics László** (*Tájba írt történelem*, Intermix Kiadó) ismertette a 82. Ünnepi Könyvhétre megjelent legújabb kötetét és az *Együtt* c. irodalmi-művészeti-kulturális folyóirat legutóbbi számát. A résztvevők megkoszorúzták a Művelődési Ház és a Középiskola falán lévő Kovács Vilmos emléktáblát. A rendezvényt **dr. Kerekes Henrietta**, a beregszászi magyar konzulátus konzulja tisztelte meg.

* MUNKÁCS ART – 2011 elnevezéssel a Péterfalvai Képtárban került sor a Munkácsi Művészklub tagjainak - Angyalosi Sándor, Ivacsó András, Kopriwa Attila, Matl Péter, Micska Zoltán, Seleveckij Jurij - csoportos kiállítására, amelynek szervezője a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet, a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége és a Péterfalvai Polgármesteri Hivatalhoz tartozó Péterfalvai Képtár volt. A művészeket **Borbély Ida** igazgató és **Zubánics László**, a KMMI elnöke köszöntötte. A 90 évvel ezelőtt alakult nagy múltú Munkácsi Művészklubot **Dupka György** író mutatta be. A rendezvényen jelen volt **Gyurin Miklós**, a beregszászi külképviselet vezető konzulja.

* Beregszászban, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház-társulat előadta Vörösmarty Mihály *Csongor és Tünde*

című mesedramáját. A befolyt összeget a négyéves, súlyos beteg **Himinec Valéria** gyógykezelésére ajánlották fel.

* Megnyílt **Mihajlo Beleny** és **Puhlik-Beleny Magda** jubileumi kiállítása a Kárpátaljai Megyei Közigazgatási Hivatal előcsarnokában. A művészházaspár aktív tagként van jelen a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének tevékenységében.

* Második alkalommal került megrendezésre a Munkácsi Magyarok Találkozója az 1. sz. Zrínyi Ilona Cserkészcsapat szervezésben, amelynek a II. Rákóczi Ferenc Középiskola adott otthont.

* Az ungvári filharmóniában ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját az Ungvári Közművelődési Kolledzs Magyar Tagozata. A műsor után csángó táncházat varázsolt az érdeklődők elé a budapesti Zurgó együttes. Ez az együttes később Szalóknán csángózenei mesterkurzust tartott.

* A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold termében élő zenés táncház keretében bemutatkozott a Napraforgó táncegyüttes. Közreműködött a Credo és a Zurgó együttes.

* A Vereckei hágón a Credo Klub *Beszéljünk meg* családi-zenés rendezvényt szervezett.

* 2011. május 29-én gyermeknap műsor zajlott le az Oázis parkban a „Beregszász 900 éves” Városvédő, -szépitő és Művelődési Alapítvány szervezésében.

* Budapesten tartották meg a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának elnökségi ülését. **Pomogáts Béla** előterjesztésében a nyári-őszi programok megtárgyalása és elfogadása szerepelt. Kárpátaljáról **Dupka György**, a MÉKK elnöke vett részt a testület munkájában.

* A veszprémi Laczkó Dezső Múzeumban **Dupka György** író a „Kortárs irodalmi műhely” c. tehetséggondozó foglal-

kozáson Kárpátalja művelődési életéről, irodalmi műhelyeiről tartott előadást.

* A nyíregyházi Könyvhéten **Vári Fábrián László** *Tábori posta* című könyvét dedikálta a Móricz Zsigmond Városi Könyvtár szervezésében.

* A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház *Sólyompecsenye* című előadását mutatták be a Csapi Kultúrházban (a darab Giovanni Boccaccio *Dekameron* című műve alapján készült).

KIÁLLÍTÁSOK

* **ANGYALOSISÁNDOR, IVACSO ANDRÁS, KOPRIVA ATILA, MATL PÉTER, MICSKA ZOLTÁN, SELEVECKIJ JURIJ** – munkácsi festőművészek csoportos kiállítása a Péterfalvai Képtárban.

* **Juhász László** grafikai kiállítása Ungváron a Kárpátaljai Nemzetiségek Kulturális Központjában.

* **Zubánics László** fotókiállítása (*Kárpátalja ezredéves kincsei*) Nagyrábén, a Kossuth Művelődési Házban.

* *Tavaszi ébredés – a természet dal-lama* címmel **Darabán János** és **Bilák Marina** rahói képzőművészek kiállítása a beregszászi Európa-Magyar Házban (*a tárlat 2011. május 18-ig tekinthető meg*).

* **Lőrincz István** fotográfus (Ungvár) III. *Kárpátaljai kaleidoszkóp* című fotókiállítása az UNE Humán- és Természettudományi Magyar Karán (*a tárlat 2011. május 30-ig tekinthető meg*).

* **Soltész Péter** festőművész (Ungvár) „Évszakok, emberek” című egyéni kiállítása az ungvári Váralja múzeum-kávéházban.

* **Garanyi József** és **Horváth Anna** képzőművészek emlékkiállítása a Beregvidéki Múzeumban.

* **Bartosh Tatjana, Bartosh József** és más kárpátaljai kortárs alkotók kiállítása a beregszentmiklósi várkastélyban.

* Kárpátalja kortárs képzőművészeinek, népművészeinek, fotóművészeinek állandó kiállítása a Péterfalvai Képtárban.

* A 20 évvel ezelőtt alakult **Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaság tagjainak** kiállítása a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Gross Arnold kiállítótermében.

ÚJ KÖNYVEK

Kurmai-Ráti Szilvia: *Törékeny szentek.* Mesék, tárcanovellák. Illusztrálta: Juhász László. Ifjúsági kiadvány. Kárpátaljai Magyar Könyvek 206. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2011. – 108 o.

Dupka György: *Fogyó, gyarapodó nemzetiségek, érdekképviseltek Kárpátalján. Hatásvizsgálatok a regionális történelmi folyamatok és a szociológiai-demográfiai adatok, nemzetiségi politika tükrében.* Történelmi tanulmányok. Kárpátaljai Magyar Könyvek 208. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2011. – 250 o.

Zubánics László: *Tájba írt történelem.* Ismertetéjlesztés. Kárpátaljai Magyar Könyvek 207. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2011. – 150 o.

Pilipkó Erzsébet: *Identitás és hit III. A kárpátaljai magyar görög katolikusok identifikációs útjai.* Tanulmányok. Kárpátaljai Magyar Könyvek 204. Intermix Kiadó, Ungvár-Budapest, 2011. – 116 o. (*elektronikus változata: <http://www.kmmi.org.ua>*)

Vári Fábrián László: *Tábori posta. Szovjet mundérban Poroszföldön.* Kortárs Könyvkiadó, Budapest, 2011. – 304 o.

Hutterer Éva: *Gyermekélet Ráton.* Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség, Ungvár, 2011.

ELŐKÉSZÜLETBEN

Bartha Gusztáv: *3–7. Jelen-lét.* (Elbeszélések, drámák). Kárpátaljai Magyar Könyvek 209. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2011. – 130 o. *Megjelenését az NKA támogatja.*

A magyar-ukrán múlt problémás korszakai. Nemzetközi tudományos konferencia anyagai (2010. február 26–27.) Előadások, tanulmányok két nyelven: magyarul és ukránul Zubánics László összeállításában és szerkesztésében. Kárpátaljai Magyar Könyvek 210. Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet – Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 2011. – 250 o. *Megjelenését a Szülőföld Alap támogatja.*

ELŐSZERKESZTÉSben, VALAMINT KIADÁSI- ÉS KÉZIRAT-ELŐKÉSZÍTÉSI TÁMOGATÁSRA VÁR:

Bakos Kiss Károly, Finta Éva, Kádas Kati, Lőrincz P. Gabriella, Szabó István Keve, Szalai Borbála, Lengyel János, Nagy Zoltán Mihály, Szöllősy Tibor, Weinrauch Katalin, Sándor László, S. Benedek András, Fodor Géza, Pilipkó Erzsébet, valamint a Kárpátaljai mondák, legendák gyűjteménye Dupka György és Zubánics László összeállításában.

Összeállította: Dupka György

SZERZŐINK

ANTALL ISTVÁN (1953) Budapest
 ARVO VALTON (1936) Tallinn
 BAKA ISTVÁN (1948 – 1995)
 BARTHA GUSZTÁV (1962) Nagybereg
 CSORDÁS LÁSZLÓ (1988) Eszény
 DINNYÉS JÓZSEF (1948) Budapest
 DUPKA GYÖRGY (1952) Ungvár
 FODOR GÉZA (1950) Ungvár
 FODOR-NAGY GERGELY (1991) Beregszász
 KOVÁCS ELEONÓRA (1989) Szalóka
 LATOR LÁSZLÓ (1927) Budapest
 LECHNER ILONA (1983) Mezővári
 LŐRINCZ P. GABRIELLA (1982) Beregszász
 NAGY ZOLTÁN MIHÁLY (1949) Csonkapapi
 NIGRINY EDIT (1951) Ungvár
 PALLAGI LÁSZLÓ (1987) Csonkapapi
 PECKÓFER JÁNOS (195) Beregszász
 POMOGÁTS BÉLA (1934) Budapest
 TAR BÉLA (1961) (Szombathely)
 VÁRI FÁBIÁN LÁSZLÓ (1951) Mezővári
 ZSELICKI JÓZSEF (1949) Kisgejőc